

Scenariusz lekcji – *Hall of fame, czyli panteon polskich gwiazd jazzowych***Czas trwania:** W zależności od szczegółowości omówienia – 45 lub 90 minut.**Cel:** Przybliżenie uczestnikom zajęć najważniejszych postaci w polskim jazzie**Ogólne założenia:**

Prezentacja ma charakter wprowadzający w zagadnienie, nie jest nazbyt szczegółowa, przedstawia to, co zdaniem autorów trzeba wiedzieć o wymienionych jazzmanach w pierwszej kolejności. Nie wyklucza się dodawania informacji, wzbogacania dyskografii, faktografii. Hall of fame to pigułka wiedzy, która ma zachęcić do samodzielnej pracy. Dlatego też przede wszystkim trzeba przygotować – co nie powinno być nazbyt trudne – nagrania muzyków, tak by pojawiali się na lekcji także w wymiarze muzycznym. Muzyka powinna dominować na zajęciach, o niej powinno się rozmawiać. Slajdy zawierają informacje, które można przeczytać w trakcie słuchania poszczególnych utworów.

Jerzy Duduś Matuszkiewicz

Podkreślić należy jego pionierską rolę, związek z zespołem Melomani, kontakt z niemieckimi jazzmanami w Sopocie, a także powiązanie z muzyką filmową.

Pytania: Najlepiej dyskutować o grze Matuszkiewicza po przesłuchaniu utworów, np. o charakterze jazzu tradycyjnego. Szczególnie ciekawe może być przedstawienie popularnych tematów Matuszkiewicza – np. ze „Stawki większej niż życie” czy z „Wojny domowej” i pytanie o wrażenia po przesłuchaniu: co się podobało, co nie, jaki ta muzyka ma związek z jazzem.

Krzysztof Komeda

Warto uzupełnić obraz tej sylwetki fragmentem występu (np. z filmu dokumentalnego *Czas Komedy*, ew. z nagrań zamieszczanych na serwisie youtube). Dzięki temu po pierwsze zabrzmi muzyka Komedy, po drugie – będzie można pokazać jego specyficzny, bardzo skupiony, niemal natchniony sposób gry.

Podkreślić przyjazne relacje z Joachimem Ernstem Berendtem, popularność w Niemczech (posłużyć się slajdem o *Meine süße europäische heimat* z prezentacji o polsko-niemieckich projektach).

Warto zaprezentować i dyskutować o utworach: *Kattorna* (charakterystyczny temat, można też przesłuchać wersje Kattorny w wykonaniu Leszka Możdżera albo Michała Urbaniaka z zespołem Urbanator), fragment filmu *Nóż w wodzie* z muzyką Komedy (jak pasuje rytmicznie, nastrojowo, melodycznie), lub *Kołysanka z filmu Dziecko Rosemary* (jaki nastrój, jakie emocje, charakter?).

Andrzej Kurylewicz

Można rozpocząć od prezentacji tematu z serialu „Polskie drogi”: jakie emocje wzbudza? Jaki charakter? Jaki związek z jazzem?

W karierze Kurylewicza podkreślić należy okres jazzowy, pionierski występ w RFN, a także wycofanie się z czynnego muzykowania na rzecz komponowania.

Andrzej Trzaskowski

W karierze Trzaskowskiego wskazać należy na jego bardzo wysoką pozycję w polskim jazzie lat 60.: intelektualista, kompozytor, wirtuoz fortepianu. Jednocześnie – koniecznie podkreślić jego działania w ramach NDR Workshops (w tym celu można posłużyć się slajdem z prezentacji poświęconej projektom polsko-niemieckim).

Muzyka Andrzeja Trzaskowskiego może być dla początkujących za trudna, ale nie należy się tym zniechęcać. Po prezentacji – pytać o to co się nie podobało, co było trudne, co ciekawe.

Jan „Ptaszyn” Wróblewski

Prezentację o popularnym „Ptaszynie” warto uzupełnić o nagrane fragmenty jego audycji z radiowej Trójki: Jan Wróblewski fantastycznie opowiada, warto go po prostu posłuchać.

Zaakcentować – jego wszechstronność i aktywność i wieloletnią formę z najwyższego pułapu.

Muzyka: można pokazać, że ten świetny jazzman doskonale czuje się w muzyce popularnej i pokazać którąś z piosenek (jazzowa harmonia, niebanalne linie melodyczne). A jednocześnie – pokazać fragment którejś z jego większych kompozycji.

Wojciech Karolak

Wojciecha Karolaka można przedstawić jako osobowość o niebagatelnym poczuciu humoru (np. znaleźć fragment wywiadu TV lub prasowego). Jednocześnie jako wirtuoza fortepianu i organów Hammonda.

Warto zaakcentować jego współpracę z Michałem Urbaniakiem, a także fakt nagrania płyty uważanej za najlepszą płytę jazzową lat 80. – *Time Killers*. Utwory z tej płyty bronią się doskonale, są rytmiczne, melodyjne – można w ich perspektywie przedstawić postać Karolaka.

Zbigniew Namysłowski

Oprócz przedstawienia informacji ze slajdu, szczególnie ciekawe może być zaprezentowanie uczestnikom zajęć fragmentów płyty/koncertu (np. via Youtube) nagrałego przez Namysłowskiego z podhalańskimi góralami. Najpierw – przesłuchać fragment muzyki ludowej, przedyskutować jej charakter, rytm, instrumenty, nastrój. A potem – przesłuchać fragment nagrania Namysłowskiego – co robi jazzman? Jakie zmiany wprowadza? Jak to działa razem?

Z płyt – warto wychwycić *Lolę* (pierwsza płyta nagrana przez polskiego jazzmana za granicami Polski), *Winobranie* (jedna z najważniejszych płyt w historii polskiego jazzu, omówiona w prezentacji poświęconej najważniejszym polskim płytom), a także nagrane z Komedą w Niemczech (omawiane w prezentacji o projektach polsko-niemieckich) *Meine süße europäische heimat*.

Adam Makowicz

Muzyczną ilustracją może stanowić popularna płyta z Leszkiem Możdżerem (Makowicz vs Możdżer: At The Carnegie Hall) – słycać tam dwa różne style gry, na tle Możdżera, Makowicz eksponuje wszystkie swoje zalety. Warto tymi fragmentami uzupełnić informacje ze slajdu.

Pytania: Co to znaczy elegancja w jazzie? Dlaczego ważne jest – obok szukania nowości – także pielęgnowanie dawnej muzyki?

Tomasz Stańko

Tomasza Stańkę warto przedstawić z szerokiej perspektywy. Od wielu lat pozostaje w awangardzie polskiego – i europejskiego – jazzu! Warto to zaakcentować.

Muzyczne ilustracje – być może warto zacząć od łatwiejszych, balladowych fragmentów z *Soul of Things* lub *From the Green Hill*. A potem – pokazać fragment *Balladyny*, *First Song* – bardzo rytmiczny, porywający utwór, który może zaciekać eksperymentami: jest awangardowy, ale jednocześnie dość przystępny. Płyta *Balladyna* – omówiona szerzej przy okazji prezentacji dotyczącej najważniejszych polskich płyt.

Urszula Dudziak i Michał Urbaniak

Parze muzyków poświęcone zostały osobne slajdy, na których znajdują się informacje dotyczące ich karier. Ale nie można zapominać, że Urbaniak i Dudziak przez wiele lat stanowili parę nie tylko w życiu osobistym, ale także w życiu artystycznym. Tę część zajęć można więc poprowadzić w sposób, który splecie kariery opisane osobno – i przedstawi wspólne dokonania artystyczne. Trzeba jednak pamiętać też o solowych, późniejszych działaniach.

Muzyka: Koniecznie *Papaya* – lekka i przyjemna, a jednak przykład fusion, jazzowej muzyki łączącej elementy soulu, funku, a także – trochę disco. Świetny przykład kompozytorskiego talentu Urbaniaka i wokalnego stylu Dudziak.

Muzyka Dudziak: Warto przedstawić ją od strony bardziej awangardowej (dla kontrastu z *Papaya*), czy to z płyt z Urbaniakiem, czy to autorskich (np. *To i hola* z Grażyną Auguścik).

Muzyka Urbaniak: Można przedstawić Urbanatora – połączenie jazzu i hip-hopowych rytmów, a także – charakterystyczne brzmienie skrzypiec artysty.

Zbigniew Seifert

Uwaga: Przy omawianiu tej postaci warto posłużyć się także osobną prezentacją poświęconą temu artyście <http://www.polishjazzarch.com/prezentacje/seifert/>. Szczegóły tam zawarte pomogą wzbogacić obraz tego jazzmana.

Fragmety muzyczne w tym konkretnym przypadku niemal niezbędne: o Seifercie rzadko się pisze i mówi, rzadko się prezentuje jego nagrania. Można wybrać coś lżejszego (np. z taneczne, soulowe utwory z płyty *Zbigniew Seifert*), można sięgnąć po bardziej wyrafinowane *Man of the Light* czy *Passion*. To nie jest muzyka trudna, pełna jest natomiast emocji i ciekawych brzmień, o których warto porozmawiać.

